

# “El fil que ho lliga tot és distòpic, però la novel·la no ho és, és conceptual”

**M**aiol de Gràcia Clotet (Barcelona, 1972), professor de secundària de filologia anglesa, publica a les Edicions del Periscopi la seva primera novel·la, *La peixera*.

—Un home és detingut i torturat per uns desconeguts sense saber-ne el motiu i, quan és alliberat, es troba amb una Barcelona irreal, claustrofòbica i futurista. Cal llegir la novel·la com si fos simbòlica, futurista o metaliterària, és a dir, producte de la imaginació del protagonista, que és escriptor?

—Com a futurista, no. Tot i que està situada en el futur, la idea és que sigui un recurs per parlar del personatge. Com a metaliterària, tampoc. Sempre he tingut la sensació que el que explica li està passant realment. I simbòlica, fins a cert punt. És una història sobre un personatge i com es desenvolupa en aquesta realitat que li ha tocat viure i per tant pot simbolitzar el que l'ésser humà significa, però sempre des de la seva perspectiva particular.

—Es tracta, doncs, d'utilitzar com a catalitzador una situació angoixant —des de la detenció a la vida limitada que pateix després— per veure com reacciona el personatge?

—Aniria per aquí. I sobretot per veure quins dubtes li planteja cada situació. La visió sobre el dubte, el clàssic dubte shakespearà. I per tant una visió una mica desesperada, perquè cap situació dóna un absolut perfecte; ni la futurista, ni l'actual ni l'anterior no surten gaire ben parades. Però tot obert a interpretacions, relativitzat. Sense fer absolutismes de les coses que no queden ben explicades.

—El personatge es troba, quan és detingut, al límit de la supervivència. Però intenta no desesperar-se.

—Correcte. Com a mínim, intenta sobreviure. La idea sorgeix de la sensació que, quan ens trobem en situacions allunyades de la rutina, ens hi agafem per trobar esperances. El personatge, davant de cada nova situació, obre un camí i fa coses que ni ell mateix creia possible de fer. El fet de trobar la força en el buit és el que em va interessar. Al final es dóna aquesta contraposició entre la seva visió negativa de la vida, de la societat, i la manera com reacciona. La novel·la parla del xoc entre el que fem i el que pensem, entre altres coses.



JORDI PLAY

**Maiol de Gràcia Clotet publica a les Edicions del Periscopi la seva primera novel·la, *La peixera*.**

—La nota editorial, situada a la coberta, diu que és una novel·la distòpica, és a dir, futurista i apocalíptica. Us agrada l'etiqueta?

—Per començar, la nota no és meua. Sí, és una part important de la història, gairebé és el fil que la lliga tota, però és distòpica fins a cert punt. Per a mi és una història sobre els personatges i com es mouen en cada situació, sobre com l'ésser humà s'hi desenvolupa. Per tant, és una novel·la conceptual. I és fosca, dramàtica, perquè és la literatura que m'agrada. Tampoc el futurisme de la novel·la és prou allunyat de l'actual.

—La claustrofòbia de la primera part, d'una detenció sense motiu, ens ha fet pensar en Kafka.

—No és el meu autor preferit, però sí que n'hi ha alguna cosa. Hi ha altres llibres que m'han fet arribar aquí. Des de sempre tenia ganes de fer una novel·la en un espai tancat, però molt dinàmica i, quan llegeixo Kafka, no tinc aquesta sensació, ni li veig el dinamisme que veig en altres au-

tors, europeus i americans.

—Ens ha sorprès que el personatge narrador digui al lector el que diu el company de reclusió, que parla en un idioma que li és incompreensible. Una llicència literària?

—Sí. Això va preocupar l'editor, però em va semblar una idea fantàstica que no s'havia fet servir mai. Al final es va imposar la idea que era una llicència i que no presentava cap problema. Espero que el lector l'accepti, com d'altres.

—On vàreu trobar el germen de la novel·la?

—La novel·la neix d'una anècdota molt concreta. Visc a fora de Barcelona i llegint un llibre al tren em vaig adonar que se t'asseu gent al voltant que no veus però te la imagines, és a dir, que la imaginació és més forta que la visió. I a partir de l'anècdota ve la idea de com pot ser que en situacions d'immobilització, desconeixement, desesperança, etcètera, tinguem una esperança de viure, i la idea de jugar amb tot, fins i tot amb el mateix dubte. A la novel·la res no és realment el que sembla, fins i tot el final. El personatge escriu la seva pròpia història i el que llegim és la seva visió. El que hem llegit no té per què ser real, ho pot haver modificat tot.

**Lluís Bonada**